

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnishtvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Baron Hein v deželni zboru.

Včerajšnja seja našega deželnega zbora bila je v marsičem zanimiva, najzanimivejša pa v tem, da nam je deželni predsednik baron Hein odkril svoje — srcé, morda še ne celo svoje srcé, pa vsaj nekaj tega srcá.

Pri proračunu normalno šolskega zaklada za leto 1894 unel se je živahen razgovor in umevno je, da so se naši poslanci poprijeli prilike ter ostro kritikovali gledé učnega jezika nezdrave razmere na naši učiteljski pripravnici, ki je skoraj do cela nemšk zavod, kjer se niti na to ne gleda, da bi bil vsak učitelj, ko mu je v prvi vrsti vzgojevati slovenske učitelje in učiteljice, več ob obeh deželnih jezikov. Imenovali so se učitelji — in kakor vse kaže, imenovali se bodo tudi v prihodnje — ki niti slovenske besedice ne umejo, pa imajo vendar vzgojo slovenskih kandidatov v svoji roki. Mej tem, ko imajo v Kopru skoraj čisto slovensko pripravnico, mej tem, ko je Goriška pripravnica dosti bolj poslovenjena, poučujejo se na naši pripravnici veronauk, slovenščina, matematika in naravoslovje v slovenščini, vsi drugi mnogoštevilni predmeti pa se poučujejo v nemščini. Ali to samo na moškem oddelku; na ženskem oddelku naše pripravnice pa se tudi naravoslovje nemško poučuje, in sicer radi tega, ker dotični učitelj ni zmožen slovenščine, in zatorej mora se mu slovenščina umakniti, in radi njega morajo ženske kandidatinje — ki so slovenskega pouka mnogo bolj potrebne od moških kandidatov — naravoslovje zajemati iz nemške skledé.

Koliko se je trudil deželni zbor in že pred leti je sklenil resolucijo, da naj se deželni odbor pogaja s c. kr. vlado v ta namen, da se pripravnica posloveni, ker mora vsakdo priznati, da ima slovenski narod v ti kronovini — če že ima pravico do kake slovenske učilnice — gotovo pravico do slovenske učiteljske pripravnice, ker je v deželi nad 80.000 k šolskemu obisku zvezanih otrok, mej tem ko ni takih nemških niti 3000! In deželni odbor je prosjačil okrog vlade ali ministerstvo je kratko in lakonično odgovorilo, da nima povoda h kaki

spremembi in da se mu tudi ne vidi umestno, na ženskem in moškem oddelku slovenski pouk jednako merno urediti.

Tukaj se torej ne gre za nikako v opravičeno posestno sfero avstrijskih Nemcev segajočo zadevo, tukaj se gre za stvar, pri kateri je pravica čisto na naši strani, ali vendar nismo dosedaj ničesar doseči mogli. Ker pa ni povoda, da bi imeli v Kopru in v Gorici boljšo in pravičnejšo urejeno učiteljsko pripravnico, sklenil je deželni zbor v svoji včerajšnji seji na predlog poslanca dra. Ivana Tavčarja, da naj prične deželni odbor z nova pogajanje s c. kr. vlado, ker je pričakovati, da se bode pri sedanjem naučnem ministru morda dalo kaj doseči, kar bi se pri baronu Gautschu ne bilo dalo doseči, in če bi bil celi slovenski narod po golih kolenih drsal po hribu navzgor k Materi Božji na Sv. Višarje ali pa k Ricmanskem Sv. Jožefu!

Pa ne upajte preveč! To sklepamo iz tega, kar nam je pri ti priliki razodel deželni predsednik baron Hein. Naglašal je, da so po njegovem mnenju razmere na naši pripravnici take, kakor morajo biti. On prevzame odgovornost za to, kar je bilo, in tudi za ono, kar še pride. Pred vsem pa se je ozirati na to, da pripravnica v Ljubljani izvežba obilo učiteljev, ki iščejo potem službe ali na Štirskem, Korškem ali pa celo v Spodnji Avstriji. Taki učitelji pa morajo imeti nemško kvalifikacijo in sedaj vidimo, da c. kr. vlada poneemčevanje na naši pripravnici opravičuje z oziranjem na druge nemške kronovine. Jako dvomimo, bi si li bil baron Widmann, slavni strokovnjak v popravljanju izborov, ob svojem času v deželnem kranjskem zboru upal na takov način opravičevati nemški značaj naše učiteljske pripravnice! In tedaj smo živeli v drugih časih, nego živimo dandanes, ko je narodna ideja mej nami mogočno napredovala, tako da se nam vsaj v ti kronovini niti bati, da bi nas mogel kdo tako meni nič tebi nič k steni pritiskati.

Še nesrečnejši je bil drugi argument, kojega se je poslužil baron Hein pri včerajšnji debati. Z aristokratsko ravnodušastjo je osupnjeni zbornici po-

vedal, da ne kaže na pripravnici kaj spremeniti ker jo obiskujejo večinoma sami Slovenci, koji ne potrebujejo pouka v slovenščini, ker je letá itak njihov materni jezik, tako da so imeli v tem oziru v svoji materi učiteljice, kakor si boljše želeli ne moremo. Takov nekak je bil pomen njegovih besed. Lahko si mislimo, kako je sprejela zbornica ta argument. V hipu so bili jedini vsi slovenski poslanci, in takorekoč z jednim glasom protestovali so proti neopravičenim — da ne rabimo ostrejšega izraza — nazorom našega gospoda deželnega predsednika. Te nazore pa je vzel v spretne svoje roke poslanec Šuklje in z njemu lastno mirno ali vendar prav zelo strupeno rahlostjo je trgal perešček za pereščkom, tako da mu konečno od barona Heinovih argumentov ničesar več pod prstom ostalo ni. Prvi argument — to je tiste tuje kronovine, za koje naj skrbi naša pripravnica, kakor skrbi na primeru za nje naša prisilna delavnica — pa je prišel v pest poslancu dr. vitezu Bleiweisu, in izvrstno je pojasnil, kar je bilo na tem polju pojasniti treba in mogoče.

Gospod baron Hein tedaj ni imel pri včerajšnji debati prevelike sreče, kar je občutil tudi njegov prijatelj gospod baron Schwegel. Priskočil mu je v največji stiski na pomoč ter trdil, da gospoda deželnega predsednika nismo prav umeli, ali pa smo ga premalo pazljivo poslušali, ko je govoril o tem, da slovenskega pouka ni treba, ker Slovincu sploh ni treba pouka v jeziku njegove matere.

Poizvedovali smo pri različnih poslancih, ali vsi so trdili, da so dobro umeli gospoda pl. Heina in da so prav pazljivo poslušali njegove besede, da pa je prej kot ne baron Schwegel slabo poslušal.

Zatorej opuščamo vsak daljši komentar — čemu in komu naj bi ga pisali! — ter ponavljamo še jedenkrat, da je bila včerajšnja deželno-zborska seja v prvi vrsti radi tega zanimiva, ker so slovenski poslanci prisilili barona Heina, da je moral odkriti — če ne celo svoje srcé, pa vsaj dobro polovico tega srcá. Bodimo tedaj previdni, kakor so previdni otroci luči!

LISTEK.

Slike iz našega deželnega zbora.

I.

Častna dva Ribničana.

Baron Schwegel se je v svojem rojstvu, kakor rečeno, zmotil vsaj za 1700 let, in če bi bil na rimskem dvoru samo praefectus praetorio germanskih pretorjancev, bilo bi to vse kaj več, nego če je danes prefekt slabotne nemške stranke v kranjskem deželnem zboru! Pa to je krivda njegovih starišev in ne njegova!

Njegova krivda pa je, da se potem, ko je imel nekoliko nesreče — in kdo, če tudi ni bil konzul v Aleksandriji, nima malih nesreč v življenji? — ni oklenil prave politične stranke. Njega ekscelencija je sicer prepričana, da sedi na svojem mestu, če sedi sedaj sredi trdih kranjskih Nemcev. In to prepričanje se mu je v ti dobi še bolj ukoreninilo, v ti dobi, ko meni, da bode nova parlamentarna koalicija požrla sedem suhib egipčanskih krav, ki so barona Schwegela bolj trle, nego nekdanj njega nesrečnega faraona. Mi smo pa drugemu mnenja, in tudi baron Schwegel je bil nekdanj drugemu mnenja. Pri-

poveduje se, da je prišel tiste dni — kdaj so bili ti dnovi, o tem ve on sam najbolje pripovedovati — v belo Ljubljano, in da je obiskal pokojnega dr. Bleiweisa, ki je tiste dni slovenske mandate delil, kakor delé birmanski botri darove mej svoje birmance. Pa se nista zjedini, prej kot ne drug drugemu nista prav zaupala. In zatorej romal je baron mej kranjske Nemce in ti so mu dali mandat, kojega ima še dandanes. A drugemu mu niso dali ničesar!

In svojem bratu — gorenjskemu kmetu — je vzel oba otročiča, ter ja poslal mej Nemca, da bi se tako Karlu Deschmannu še bolj prikupil. Ko pa sta po nekoliko letih povrnila se zopet domov pod tisto s slamo, ali pa z opeko krito streho, pod kojoj se je rodil strijc, bila sta trda Nemca, in niti z rodno svojo materjo brez tolmača občevati nista mogla! Bila sta omenjena slovenska otročiča živ dokaz za barona Heinovo teorijo, da Slovenec ne potrebuje poduka v materinem jeziku, kakor ga nista potrebovala barona Schwegla gorenjska strijčnika! Quod erat demonstrandum!

Če gledam v teh koalicijskih časih Njega ekscelencijo, kako v svoji sočnati obširnosti stoji pred zbornico, ter meče pred njo v ti ali oni zadevi z nedosežno gorečnostjo tako imenovane „brusttöne der Überzeugung“, potem si manem roke, ter si

mislim, naj le razsaja naša ekscelencija, jaz že imam svoje maščevanje! In vselej, če ga baron Apfaltern, kojemu je baron Schwegel coadjutor cum jure succedendi, z velikim dopadajenjem poslušam, pridruživ se mu s svojim dopadajenjem ter si mislim, jaz že imam svoje maščevanje. Kadar baron z Gorenjskega za nas Slovence kaj posebno pekočega izusti, potem je zame prava radost opazovati fini, aristokratski obrazek starega Kriškega barona. Bolj kot mesari prvi baron s slovenskim mesom, bolj se rahla obrazek Kriškemu gospodu, in končno se takorekoč smeje vsaka črta in črtica na tem obrazu. In kometno zavibane brkice gospoda barona Apfalterna se tudi udeležé tega veselja, in kakor dva pruska bajonetka mu štrlijo izpod smejočih se lic. Vse je v veselji, vse je v radosti. A jaz si mislim, naj Schwegel Apfalterna le kratkocasi, kolikor boče, jaz že imam svoje maščevanje!

In to maščevanje je grozno! Kadar je Njega ekscelencija kakor vulkan, ki bluje tekočo lavo na slovenski narod, tedaj si mislim, pa si vendar slabo spekuloval na politični borzi, dragi mi baron! Tedaj, ko je odhajal iz Bleiweisove sobe v Ljubljani, vzel je sabo slab proračun politične svoje prihodnosti, in da ga niso naši Ribničanje imenovali častnim Ribničanom, potem bi baron Schwegel ničesar ne

Deželni zbor kranjski.

(III. seja dné 12. januarja 1894.)

(Konec.)

Posl. Višnikar poroča o računskem sklepu dež. vinarke, sadjarske in poljedelake šole na Grmu za l. 1892. Potrebščina za šolo je znašala 10 074 gld. 12 $\frac{1}{2}$ kr., pokritje pa 9932 gld. 21 kr., torej znaša potrebščina več za 141 gld. 91 kr. Potrebščina za gospodarstvo je znašala 8747 gld. 99 $\frac{1}{2}$ kr., pokritje pa 8712 gld. 84 kr., torej je potrebščina večja za 35 gld. 15 $\frac{1}{2}$ kr. Čista imovina je bila koncem leta 1892. skupaj 11.942 gld. 50 kr.

Posl. Lenarčič želi, naj se uvede v šoli na Grmu dvojno knjigovodstvo, da se bode natanko moglo vedeti, kako gre gospodarstvo, da se ve, katera panoga je aktivna, katera pa pasivna in zakaj. Računski sklep se potem odobri. Proračun iste šole za l. 1894. kaže za šolo potrebščino 8558 gld., za gospodarstvo pa 5751 gld., pokritje pa za šolo 7690 gld. in za gospodarstvo 4050 gld. Skupnega primanjkljaja je torej 2569 gld., ki se pokrije iz deželnega zaklada. Predlog posl. Šukljeja, da se za izlete ustavi prvotni znesek 250 gld., ki ga je finančni odsek znižal na 150 gld., ni bil vzprejet.

Posl. Lenarčič dostavlja tu še željo, naj se ti izleti prirejajo v take kraje, kjer se bodo učenci res kaj naučili in naj se v letnem poročilu navajajo številke, da se bode razvidelo, kako se je gospodarilo. Proračun se potem odobri.

Posl. Luccman poroča o računskem sklepu prisilne delavnice, za l. 1892. ki kaže ugodno stanje, kajti proti proračunu je bilo 2995 gl. 59 kr. prihranka. Prihodkov je bilo 97.055 gld. 60 $\frac{1}{2}$ kr., potrebščina je znašala 93.595 gl. $\frac{1}{2}$ kr. torej je pokritje za 3460 gl. 59 kr. večje. Imovina koncem leta 1892 je bila 141.943 gld. Računski sklep se odobri, istotako proračun za l. 1894, ki kaže potrebščino 88.809 gld. in pokritje 88.198 gld., torej 389 gld. prebitka. Dve prošnji Janeza Dražila in Ferd. Drenika se odklonite.

Prošnja učitelja M. Ivanetiča za dovolitev starostnih doklad se vrne prosilcu z opombo, da deželni zbor ni kompetenten za nje rešitev, nego dež. šolski svet. Učitelju Fr. Pavlinu dovoli se poleg letne pokojnine 240 gld. za 3 leta še po 120 gld. osebne doklade. Prošnji učiteljev II in III. plač. razreda za zvišanje stanarine za zdaj ne more ustreči in se odloži do bodoče uvrstitve učiteljev. Učiteljema na ljudski šoli v Toplicah-Zagorji se dovoli osebna doklada, katero je prej plačevala premogokopna družba in se naroči dež. odboru, naj jo skuša iztirjati od družbe, ki jo je l. 1891. ustavila.

Posl. Klun poroča o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1894. Finančni odsek je nekoliko spremenil proračun dež. odbora ki kaže primanjkljaja 323 495 gld., zmanjšal je namreč potrebščino za 2487 gld. to je na 344 309 gld., zvišal pa je pokritje od 23.301 gld. na 29 301 gld. tako da primanjkljaj znaša samo 315.008 gld. ki naj se pokrije z 10% šolsko priklado in s prispevkom iz dež. zaklada. V tem smislu predlaga fin. odsek proračun v potrjenje.

Pri tej točki vnela se je dolga razprava.

Posl. dr. Tavčar omenja, da stroški za ljud-

imel pokazati, kar si je prislužil z germansko svojo politiko. Kako bi bilo lahko vse drugače, da se je pridružil gospod baron narodni slovenski stranki, in da bi sedel v naši zbornici na primeru tam, kjer sedi dandanes okrogliholični kanonik Klun. In kako lahko bi se bilo vse to izvesti dalo, še celo družega stola bi ne bilo treba kupiti, ker potrebujeta obširne stole, tako baron Klun, kakor kanonik Schwegel. Oprostite, tako baron Schwegel, kakor kanonik Klun! Vrag naj razločuje v ti koalicijski dobi poslanca od poslanca!

A jaz imam svoje maščevanje! Da se je baron Schwegel oklenil dr. Bleiweisa, sedel bi danes v Hohenwartovem klubu in s Šukljejem bi bila še večja prijateljstva kot sta sedaj. In da je sedel dandanes naš baron v Hohenwartovem klubu, pa se da preračunati na petih prstih desnice ali leve, da bi koalicijska bila kakor dober oblak, s kojega bi bil prijeten in plodonosen dežek rosil na Schwegljevo polje, in pravi čudež bi bil, če bi pod tem dežkom na tem polju ne bila pognala tista skrivnostna, čarobna, modra cvetlica, koji pravimo ministerski fotelj, in koji je Njega ekscelencija v svojih sanjah že tolikokrat gledal. Oh, pa je poganjala visoko na vrhu skalnatega Triglava, on pa je tičal globoko doli v Gorjah, in ni imel ne gorke obleke, in ne druge priprave, da

sko šolstvo rastejo od leta do leta, dežela preliwa svojo srčno kri za narodno šolo in bati se je, da ji ne odteče kri, predno bode šola dospela do željenega vrhunca. Ljudsko šolstvo je velicega pomena in v Prusiji ceni se učitelj tako visoko, da so njemu v prvi vrsti pripisovali zmagi l. 1866 in 1870. Država, ki toliko troši za kanone in drugo smrtonosno orožje, stori bore malo za ljudsko šolstvo. Komaj 2000 gld. daje zanje, toliko kakor za pokončavanje hroščev! Poročevalec je omenjal nekako slastno, koliko se bode prihranilo pri začasnih učiteljih, ki so res taki reveži, da ne ve kako mogó živeti, vsak cerkovnik stoji bolje. Tako stvar ne bode mogla naprej, država bode morala priskočiti, drugače pride do krize. Upravo osupnil ga je stavek v poročilu: „Če bode potrebščina normalno-šolskega zaklada leto za letom tako silno naraščala, bodemo želeli, da bi dobili sploh dosti od redovnikov oskrbovanih šol, ki niso nič slabše od drugih, pač pa mnogo ceneje“. Je li ta stavek morda odsev mnenja večine finančnega odseka, do katerega se je popela vsa večina v teh koalicijskih časih? Samostanske šole naj bi se torej gradile po vsej deželi! A tudi te bi ne bile menda tako po ceni, ker tudi v samostanih ne žive samo od kobilic, kakor sv. Janez. Naravnost žaljiva za naše učiteljstvo je pa trditev, da bi samostanske šole ne bile slabše. Kaj pravi k temu liberalna nemška manjšina? Morda bodeta kanonik Klun in baron Schwegel, zvezana s koalicijsko verigo, predlagala redovne šole za vso kronovino? Učitelji naj bi zopet bili, kakor nekdanj, farovski hlapci? Potem omenja našega učiteljišča, ki je v narodnem oziru slabše urejeno nego ona v Kopru in v Gorici. Posebno slabo je glede slovenščine na našem ženskem učiteljišču, kjer se nemškemu učitelju na ljubo poučuje narodoznanstvo nemški. Kaj takega je le pri nas mogoče. Pri imenovanju učitelja petja preziralo se je tudi domačine in imenovalo učiteljem tuja, ki nič slovenščine ne ume. Bržkone bode baron Hein pod geslom „Sic volo sic jubeo“ tudi zanaprej skrbel za to, da se ta zavod ne posloveni tako, kakor bi moral biti. Nemška vladnica naj bi se že vendar odpravila. Stavi nastopno resolucijo:

Deželnemu odboru se nalaga, da naj se z nova prične pogajati s c. kr. vlado v ta namen, da se na učiteljski pripravnici v Ljubljani z ozirom na žive potrebe naše slovenske dežele v večjem obsegu vpelje slovenščina kot poučni jezik, in da se posebno na moškem in ženskem oddelku te pripravnice ta pouk enakomerno uredi.

Dež. predsednik baron Hein posegel je tudi v debato, a nikakor srečno, kajti njegov izrek, da večina kandidatij slovenščino prinese „schon von Haus“, da je torej glede „na dvojno kvalifikacijo“ opravičeno sedanje stanje na vladnici, vzbudil je začudenje in so mu dobro odgovarjali narodni poslanci.

Posl. Šukljeje je v daljšem govoru kot šolnik pobijal nazore g. dež. predsednika in dokazoval, da ravno kandidatije bi bile mnogo bolj potrebne korenitega pouka v slovenščini. Osupnil ga je izrek barona Heina o materinem jeziku. Ali ne ve g. baron, da je ravno materin jezik najvažnejši? Obširneje govori potem o uzrokih, ki so krivi, da

bi bil sredi trde, ledene zime plezal po polzkih skalinah visokega Triglava, utrgat ondi na snežnobelem vrhu skrivnostno, čarobno, modro cvetlico, koji pravimo ministerski fotelj, ali pa tudi ministerski portfelj! Jedno in drugo je prav, oboje skupaj je pa krasno in prekrasno!

Da je sedel baron Schwegel v Hohenwartovem klubu, brez dvojbe bi bil postal minister. Tako pa ni postal ničesar, samo za 10 let se je v zadnjih mesecih postaral. In ko sem povpraševal njegovega političnega prijatelja: kaj je Njega ekscelenciji? zavil je svoje očesci, ter izdihnil: koalicijska ga je vzela!

Naj baron Schwegel — kakor je to storil v petek — še tako hvali Dunajsko koalicijsko, mene ne premoti. Tu sem še večji lisjak od njega. Na galeriji sedim, skrivam zadovoljni obraz za belim stebrom, ter si — mej sabo se aristokratije tikamo — mislim: „Hvali koalicijsko, kolikor hočeš, zate ni nič vredna, ker niti trgovski minister nisi postal!“

Oh, tista skrivnostna, čarobna, modra cvetlica še vedno cveté vrhu Triglava; Gorje pa so tako globoko, globoko tam doli, ali vmes so goličave, plazovi in ledene strmine!

To je moje maščevanje! In to pa mene veseli!

Miha baron Čebula.

naše ljudsko šolstvo še ni tako, kakor bi moralo biti. Glede omenjenega stavka o redovnih šolah pa se mu zdi, kakor da se je hotelo nekaj vtihotapiti v poročilo.

Posl. Povše zagovarja redovne šole in ugovarja proti izrečenim sumničanjem.

Posl. dr. vitez Bleiweis konstatuje, da se je v deželnem šolskem svetu večkrat govorilo pod prejšnjim dež. predsednikom, da je uredba našega učiteljišča pomanjkljiva. Bar. Heina pa hvalit sedanjo uredbo, stoji na napačnem stališču. Mi ne potrebujemo učiteljišča, da nam vzgaja učiteljske moči za tuje dežele, nego za našo slovensko kronovino. Čuditi se mora izreku barona Heina o materinem jeziku in temu, da se v različnih deželah sodi o isti stvari tako različno.

Posl. baron Schwegel govori o koalicijski ideji in zagovarja barona Heina.

Posl. Murnik se opravičuje kot predsednik finančnega odseka glede omenjenega stavka o redovnih šolah.

Ko sta se oglasila za stvarni popravek še poslanca Šuklje in dež. predsednik baron Hein, poprime besedo poročevalec kanonik Klun in opravičuje svoje besede v poročilu, ter navaja številke, da so redovne šole ceneje. Glede dr. Tavčarjeve resolucije pa je tudi on mnenja, naj se sproži na novo ta stvar, morda ima novi načelnik učne uprave o tem druge nazore, kakor njegov prednik.

Proračun se potem odobri in se vzprejme dr. Tavčarjeva resolucija, ter se zaključi seja ob 3. uri.

Prihodnja seja bode v torek dne 16. t. m.

Govor poslanca dra. Laginje

v 255. seji drž. zbora dne 15. decembra 1893.

(Konec.)

Takisto se bom, gospoda moja, le z jedno besedo dotaknil naših pravosodnih razmer, za katere nam je tudi doprinašati svoje prispevke. Povdarjalo se je že in jaz sem se kot zagovornik sam večkrat o tem uveril, da so naše porote navadno tako sestavljene, da se zatoženci slovenske ali hrvatske narodnosti ne morejo neposredno porazumeti z ljudskimi sodniki, ker so ljudski sodniki navadno samo jednega deželnega jezika zmožni in sicer italijanskega jezika. (Tako je!) Pred kratkem sem pri neki pravdi v Gorici kot zagovornik póttem sodnega predsedstva vprašal porotnike, ali in kateri izmed njih so slovenskega jezika zmožni, ali in v koliko razumejo inkriminirani in v slovenskem jeziku pisani častnikarski članek. Z drugimi besedami rečeno, zahteval sem, naj ljudski sodniki povedo, če po percepciji lastnega vida spoznajo corpus delicti. Sodišče je to opravičeno, na drž. osnovnih zakonih in naravnih pravicah človeških osnovano vprašanje zavrnilo, (Čujte! Čujte!) a pri čitanju porotnikom stavljenih vprašanj se je pokazalo, da načelnik porote, torej mož, katerega zmatraval porotniki za najbolj sposobnega, ni znal čitati stavljenih vprašanj, v kolikor se je v njih navajal inkriminirani članek. To je dogodka, vsled katere je vsa procedura glasom jasnega besedila zakona povsem nična. Pred nekaterimi dnevi imenovan je bil svetnikom pri nekem okrožnem sodišču na Primorskem mož, ki je pred leti v Istri razsodil — oprostite neparlamentarni izraz, — da inkriminirani izraz „hrvatska svinja“ ni kazniv in sicer zategadelj ne, ker v Istri ni Hrvatov. To je bil nagib razsodbi. Statistika, vsakdanje občevanje s prebivalstvom, to, kar vsakdo na lastne oči vidi, vse to ne spravi sodnika na Primorskem k pameti, da bi pripoznal faktum. Primerijo se malenkosti, katere je smešno, spravljati pred visoko zbornico, ali mi smo primoranci to storiti. V Istri so okrajna sodišča, pri katerih v dvorani za obravnave ne najdete stola, da bi se siromašni kmet, ali sploh od daleč došla stranka odpočila. Imenujem samo Dinjan, ker hočem, kakor je včeraj rekel spoštovani posl. dr. Lueger, le to navajati, kar sem sam videl.

Kar se dostaja trgovine in obrtnosti v teh deželah, čuli ste mnogo interpelacij, pritožeb in nasvetov in nujno prosimo visoko vlado, naj vendar že preišče naše pritožbe in odpomore, če najde, da so upravičene, kar upam da so. O kaki veletrgovini na Primorskem in v Dalmaciji, izvzemši Trst, še govoriti ni; za to nedostaje vseh pogojev, da bi kar se tiče navigacije, lahko mnogo storili, da je vlada tirala drugo politiko. Da so se tisti štirje milijoni, katere država vsako leto poklanja Lloyd, pravično razdelili privatnim družbam in manjšim podjetjem, napredovali bi bili v zadnjih petih ali desetih letih tako glede navigacije kakor glede trgovine in tako v splošnem svojem blagostanju. Tako na pr. je prava sramota, da je Lloyd šele pred nekaterimi meseci spoznal, da bi kazalo poskusiti trgovino z našo morskó soljo v Indiji. Privatne družbe bi bile to že davno storile.

Trgovinska in obrtniška zbornica za Istro rabi v poslovanju tudi z veliko večino prebivalstva iz-

Dalje v prilogi.

ključno italijanski jezik. Znani so mi slučaj, da so občine vratile oklice za volitev v trgovinsko zbornico s opomnjo, naj se jim dolože slovenski ali hrvaški pisani oklici, da more prebivalstvo razumeti, za kaj gre. Tem zahtevam se nikdar ne ustreže, okrajni sodniki na Primorskem pa groze z globami občinam in uradom, ki imajo toliko poguma, da zahtevajo to, kar jim je po državnih osnovnih zakonih zajamčeno.

To pa še ni vse! Iz lastnega prepričanja vem in moram reči, da je trgovinska zbornica v Rovinju že opetovano zavrnila hrvaški pisano pobotnico, katero jej je bil za prejšnjo letno subvencijo doposlal kuratorij neke obrtnonadaljevalne šole v Istri. Dovoljeno nam je pisati in govoriti nemški, italijanski ali francoski, samo hrvaški ne, ker tega gospodje ne razumejo ali pa nečejo razumeti. Kar se tiče poljedelstva in kmetijskih razmer v naših deželah, sporočene so bile naše želje in pritožbe vladi na razne načine, zlasti glede Dalmacije in Primorske, tako da teh rečij nečem tu zopet navajati.

Sploh pa je naš položaj na Primorskem sedaj tak, da se ne da vzdržati in čuditi se moramo, da vlada tega uviditi neče, zakaj da tega uvideti ne more, to se ne da trditi. S tem bi gospodom na vladnih klopek nekaj očital, česar jim očtati vendar ne smem. Da pa neče uvideti, to mi je povsem nerazumljivo.

Položaj prebivalstva, kateremu nedostaje najpotrebnejših pogojev za materijelni obstanek in glede katerega vlada še ni pokazala ni najmenj dobre volje, je tak, da pomeni etapo, na kateri absolutno ne moremo ostati. Kaj pomenijo take etape v življenju narodov, to naj povem z besedami, katere je izrekel visokospoštovan član poljskega kluba v seji dne 12. decembra. Odgovarjajoč na govor gospoda poslanca dra. Gregra rekel je dotični poslanec: „Tudi poljski narod ima svoje idejale, globoko ukoreninjene v srci“ in je potem nadaljeval (čita):

„V takih razmerah ima narodov zastopnik dolžnost, ne samo gojiti tiste idejale kakor narod, ampak narodu vestno svetovati, na kak način treba delovati za realizovanje teh idejalov. (Dobro!) Dati mora tem nedoločnim čutilom neko konkretno vsebino, katero more kot poslanec zastopati. Pot do daljnjega cilja mora razdeliti v etape, in vsaka etapa mora biti taka, da jo je v danih razmerah moči realizovati.“

Gospoda moja! Ko sem videl, da se v tej zbornici rešujejo vsa gospodarska vprašanja le v korist Gališki, ko sem čital, da se tam grade železnice in velike ceste in da se reke regulirajo itd., ko sem videl, da plačuje tam država šolske nadzornike iz lastnega žepa — tako je tudi v drugih provincijah — in jih nekako uvrstila v kategorijo stalnih državnih uradnikov, takrat mi je prišla misel, da ta naš bratski narod nima nikakih višjih idejalov.

Motil sem se in govor č. g. poslanca Szczepanowskega me je o tem na mojo radost prepričal. Poljski narod ima torej še svoje idejale ter jih brani v svojem srci. To je oficijelna izjava njegovih poslancev. Ako je tako, in ne dvemimo, da je, potem naj poljski poslanci, ta mogočni del koalicije in vlade, malo premisli, ali more hrvaški narod, ta po plemenu, po katoliški veri in po svojem v zgodovini katolicizma slavnem mučeništvu sorodni narod, vztrajati na etapi, na kateri se nahaja, ali pa v sedanjih razmerah sme zahtevati, da se popne do druge etape, do katere ima pravico. Če se zamislite v naše razmere, če jih preiščete, tako se morate prepričati, da ste na slabi poti, ako podpirate to vlado, če ta ne bo prijaznejša ali, da rečem naravnost, če ne bo postopala bolj pošteno napram Hrvatim in Slovencem kakor doslej. Govori se nam, da so obljube že storjene; vlada zahteva, naj jej narodi zaupajo in potem bo izpolnila svoje obljube. Desno krilo naših rojakov se je odločilo, da ostane na tej etapi. Dr. Ferjančič in dr. Gregorec, naša najbližja rojaka iz slovenskih delov, in junji zavezniki, so se odločili, kakor smo slišali, za to, da se vladi dovoli indemnitet. Odkritosrčno povem, da se mi po premisah, o katerih so govorili, ne zdi logično, da dovolijo novi vladi četudi samo provizorični proračun, v nadeji, da bode zadostila našim narodnim in gospodarskim potrebam. Ne, gospoda moja, jaz ničesar ne pričakujem. Ker pa smo Hrvati in Slovenci dolgo let upali, ne da bi se bili naši upi in naša pričakovanja izpolnila, stopimo pred novo vlado z opomnjo: Čakali bodemo tudi v naprej in če vidimo, da se bo za nas kaj storilo, zaupali bodemo vladi.

Drugi faktor, ki stoji proti nam, namreč vlada, je močnejši in večji kakor smo mi. Na gotove transakcije in na primere z novo vlado ne mislim, za to smo dosti preslabi, preslabi kar se tiče števila prebivalcev. Vlada naj pa vendar preudari, da ta godba že leta in leta na ista zveneča glasbila igra, tudi če so posamni igralci svoja mesta premenili.

V takih razmerah ne moremo jaz in moji somišljeniki — in prepričan sem, da govorim v tem oziru svojemu narodu iz srca — vladi niti provizorija dovoliti. Razmere v nas doli naj se premene in mi bodemo vladni prijatelji, kakor smo bili vedno prijatelji in branitelji države in monarhije. Po vsem tem pa, gospoda moja, kar se je že opetovano povedalo v tej visoki zbornici, se ne smete čuditi, dasi se vam morda čudno zdi, da smo primorani, govoriti o naši vladi v tretji osebi. (Odobranje in plakanje.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. januarja.

Deželni zbori.

Klub mladočeskkih deželnih poslancev je sklenil, da predloži deželnemu zboru državnopravno resolucijo, s katero hočejo pobiti državnopravno stališče. — V moravskem deželnem zboru izročili so včeraj češki poslanci predlog, naj se ustanovi posebno najvišje sodišče za češke dežele. Grof Sereanyi je predlagal, naj se spremeni volilni red za kurijo veleposestnikov. Deželni glavar je gledel predloga, naj se razveljavijo izjemne nadredbe v Pragi, že sklenil, da stvar ne pride v razpravo, ker se ne tiče Morave — V deželnem zboru dalmatinskem predloži hrvaška večina resolucijo gledé zjedinitja Dalmacije s Hrvatsko. — V deželnem zboru dolnenavstrijskem predložila je vlada načrt spremembe volilnega reda. Ta sprememba je ukrojena seveda po željah nemških liberalcev. Protisemiti se jej odločno upirajo. Za vzprejem predloge treba, da so navzočne tri četrtine vseh poslancev. Če se protisemiti oddaljijo, ni dobiti tega števila poslancev in deželni zbor ne more predloge vzprejeti. Levičarji silijo, naj se deželni zbor razpusti.

Poljski glas.

„Dziennik Polski“ izrekel je te dni ostro obsodbo o politiki poljske državnozbornske delegacije. Mej drugim je pisal: Avstrija je prebila krizo in mislim, da uloga, katero smo igrali pri tej priliki, ni bila za našo deželo niti častna, niti koristna. Tassefova volilna reforma ni ugajala našim socialnim razmeram, niti našim narodnim interesom, ali volilna reforma je stvar, katere s prestopom na dnevni red ni moči rešiti niti odložiti. Volilna reforma je bila levici najbolj nevarna, in zato bi se jej poljski klub ne bil smel tako odločno upreti, ker ni bil niti moralno niti materijelno primoran rešiti pozicijo centralistov, katero pozicijo imajo zaahvaliti samo umetnemu in nepravilnemu volilnemu redu. Za monarhijo in za slovansko večino njenih prebivalcev bi ne bila nikaka škoda, ako bi se uničila ta stranka, ki nima nikake pravice do prevlade. Poljski klub bi bil na Tassefovo predlogo moral drugače odgovoriti nego je storil. Odklonitev predloge in odstop ministerstva nam ni koristil. Pristopili smo koaliciji. Iz začetka se nam je dopovedovalo, da imamo v tej zvezi jednako stališče kakor ostala dva faktorja. Že takrat, ko je to vprašanje bilo na dnevnem redu, smo dokazali, da ta trditve ni resnična, da so levičarji in celo Hobenwartovci iz Tassefove zapuščine več dobili, nego mi. Za to pa zdaj ne gre. Denimo, da smo jednakoopravni. Kaj nam to koristi, ko imamo dolžnost vzdrževati koalicijo in se odreči vsem svojim narodnim, političnim in ekonomičnim aspiracijam. Vsled koalicije prišli smo v krivo pozicijo, ki je za nas jako slaba. To se je videlo pri razpravi o izjemnih naredbah. Morda je bilo treba potrditi te naredbe, ali zato je vendar neumljivo, da so se naši poslanci tako eksponirali. Kaže se, da same sebe žrtvujemo zato, da drugim kostanj iz žrjavice izbrskamo.

Vnanje države.

Srbski radikalci.

Srbski poslanik v Peterburgu je še vedno načelnik radikalne stranke in dasi je odsoten, voljen je bil vendar predsednikom skupščine, čegar opravila je namestu njega opravljal podpredsednik. Koncem tega meseca pride Pašć v Beligrad, dne 25. pa bode tam shod radikalne stranke pod Pašćevim predsedstvom. Namen temu shodu je, izravnati nasprotstva, ki so nastala mej vlado in levim krilom radikalne stranke, vsled česar se je bilo bati, da se stranka razdvoji in da se vlado podpirajoči elementi združijo z liberalci in naprednjaki in da ustanove nekako koalicijo. V tem tiči velika važnost rečenega shoda.

Revolucija v Italiji.

„Wiener Allgemeine Zeitung“ se poroča iz Rima to-le: Glasom zanesljivih privatnih poročil in v diametralnem nasprotju z oficijelnimi naznanili primerile so se v južni Italiji, in sicer na raznih krajih veliki nemiri in krvavi izgredi. Nezadovoljnost prebivalstva je velika, revolucijonarno gibanje pa rase čedalje bolj. Vlada ve dobro, da je situacija skrajno nevarna in dela obsežne varnostne priprave. — To poročilo potrjuje vesti, katere se sporočujejo francoskim listom, da je namreč vsa južna Italija tako silno razburjena, da se je bati popolne revolucije, če vlada vsakega najmanjšega pojave neusmiljeno ne uduši in ne kaznuje.

Dopisi.

Iz Domžal, 10. decembra. [Izv. dop.] Naše „slovensko bralno društvo“ kaj dobro uspeva. Poglavitni smoter mu je s čitanjem in petjem likati svoje člane in jim blažiti srca ter unemati jih za delovanje na prospeh slovenskemu narodu. Naše lepe slovenske Domžale krmijo sedaj skoraj le še ptujca, za naš domačine pa je vedno manj zaslužka. Nemški kapital pritiska na nas, ustanovil je zaradi par „tirolskih“ otrok, kojim so pa stariši većinoma

slovenski, tisto nebodijeteba „šulferajnsko“ šolo in sploh delujejo blagi priseljenci nemške narodnosti s pomočjo nekaterih domačih odpadnikov na to, da bi postale slovenske Domžale, nemška kolonija. In ravno zaradi tega in v obrambo svoje lasti ustanovili so tukajšnji rodoljubi „slov. bralno društvo“. Slava in hvala jim! Dne 8. oktobra 1893. obhajali smo mnogoštevilno obiskano ustanovno slavnost, katero so počastili mnogi vnanji gostje, osobito ljubljene slovenskega naroda čvrsti in pogumni „Ljubljanski Sokol“. Pri ustanovni slavnosti nismo se nadejali, da bode novo osnovano društvo tekom treh mesecev moglo prirediti z lastnimi močmi lepo in zanimivo veselico. Niso pa še pretekli 3 meseci in že nam je pevski zbor našega „bralnega društva“ pokazal, kaj zamore storiti veselje do stvari in dobra volja ter neomahljivo in vztrajno delovanje. Na dan s v. t. r. h. k. r. l. j. e. v. imeli smo priliko, občudovati delavnost odborovo v občie in pevskega zbora še posebej.

Že ob 6. uri zvečer zbralo se je precej gostov domačinov, iz Kamnika, Jarš, Lukovice, Prevoj, Ljubljane, Ihana itd. v jako prostrani dvorani g. Jakoba Jermana. Iz Ljubljane (torej tako!, kje pa je bila naša Domžalska godba?) naročena godba, posebno pa naš vrli pevski zbor pod vodstvom neumornega pevovodje g. Fr. Steleta iz Kamnika poskrbeli so nam jako prijetno zabavo. Vsakdo je čudoma popraševal, kako-li je bilo možno v niti trimesečni dobi postaviti na oder tako dobro izvežbane pevce in v tolikem številu. Bilo jih je okolu 20 in to samih čistih in čvrstih glasov, bodi si gledé višine, bodi si gledé nižave. Stara reč je, da je petje podloga in steber našim bralnim društvom, kajti „pesem dar je iz neba“. In če kje, zdi se nam tukaj potreba poudarjati zlate besede čeških buditeljev: „s pesnijo k srcu, s srcem k domovini!“ Posebno življenje prišlo je v našo družbo pa šele tedaj, ko je ljubljanski večerni vlak pripeljal nam tiste drage goste, ki so našemu društvu dne 8. oktobra 1893. kumovali pri osnovalnem slavlju. Ob 1/2 8. uri odpro se vrata slavnostne dvorane in vstopi mnogoštevilna deputacija „Ljublj. Sokola“ v društveni opravi. Kako veselje je zavladalo, ko smo zagledali priljubljene nam rudeče srajce in junaška sokolska peresa, dá se komaj popisati. Dobrodošlim gostom so se takoj odkazali častni prostori in ko so pevci zapeli veličastno pozdravico, poprijel je za besedo naš občie spoštovani predseda in k. gosp. državni poslanec Josip Kušar. Poudarjaje, da „zakon narave je tak, da iz malega rase veliko“ prorokoval je bralnemu našemu društvu kot na slovenski lipi sicer najmlajšemu bratiču lepo prihodnost. V krepkih besedah vzpodbujal je vse za slovensko stvar vnete Domžalce k skupnemu delu za narodnostne pravice, katere moramo doseči. Naglašal je tudi, da nam treba biti jedinim, da se bode potem tudi na gospodarskem polji marsikaj na bolje obrnilo. Pred vsem pa je treba členom bralnega društva slovenskega v Domžalah v precejšnji meri neustrašenosti in vztrajnosti, ki nas jedini zamoreta dovesti do zmage. Bati se nam pa ni treba ni tujih sovražnikov, ni domačih klevetnikov; in kake ostre sapice, naj si tudi pribrije od Goričice, se nam že celo ni ustrašiti. Ako pa delujemo za svoj narod pogumno in svobodno, potem tudi ne smemo pozabiti tistega, ki je proglasil vsem svojim narodom jednake pravice, to je spominjajmo se pred vsem našega presvitlega vladarja Frana Josipa I., kateremu zakličimo trikratni slava! Ko so se navdušeni Slava-klici cesarju plegli in je godba cesarsko himno, katero smo vsi stoje poslušali, odigrala, pozdravil je g. predsednik nadalje došle goste, ki se niso strašili slabega vremena, posebno pa deputacijo „Sokola“ iz Ljubljane. Pozdrav „Sokolom“ vzprejel se je z nepopisnim navdušenjem in godba zasvirala je „Sokolsko“ - koračnico. Po odpeti pevski točki oglašil se k besedi podstarosta ljublj. Sokola g. dr. Josip Kušar. On proslavlja narodno odločnost ter obsoja mlačnost in pokritost, katere se mora vsak pošten rodoljub z vsemi močmi obvarovati. Omeni, da si „Sokol“ šteje v posebno čast, da ga najmlajše slovensko društvo s takim veseljem vzprejema, želi društvu obilo poštenih prijateljev in zvestih članov ter nazdravi imenom „Sokola“ Domžalskemu slovenskemu bralnemu društvu in njegovemu pevskemu zboru z željo, naj živi, raste in se razvita! Imenom pevcev odzove se g. Fr. Stele, ki se zahvali na izkazanej ljubeznivosti ter prosi podpore vseh členov za

toli potrebno bralno društvo, vso pohvalo pa odvraca na vrle Domžalske pevce. Oglasijo se potem k besedi g. E. Kavčič, ki v lepi besedi nazdravi slovenski domovini, g. Kuševič nazdravlja kot Hrvat Slovincem, g. D. Vernik Hrvatom; g. Barborič stebro Slovenstva marljivemu slovenskemu kmetu; g. dr. Kušar zbranim domačinom in domačinkam; g. E. Kavčič pa še posebno tistemu, ki stoji tako važnemu društvu, kakor je „bralno društvo v Domžalah“, na čelu, g. drž. poslancu Josipu Kušarju. Sokoli dvignejo spoštovanega g. predsednika in zbrano občinstvo navdušeno pritrjuje zdravici.

G. Barborič in Traven predstavljata šaljivi prizor: „Stotnik in njegov sluga“, kar je napravilo najboljši vseh, kajti smehu ni bilo ne konca ne kraja. Tudi v telovadbi pokazali so Sokoli svojo izvežbanost, posebno g. J. Vernik. Pevci so peli umetne in domače pesni, godba je igrala in g. Fr. Stele pokazal se nam je poleg izvrstnega peveca tudi izbornega godca. Po polnoči pa kri ni dala miru; ob veseli godbi zarajala je mladina in več živahnih parov pozdravilo je rano jutro. Tako se je naša prva veselica na čast odboru in v slavo slovenskemu narodu prav izvrstno obnesla in mi jej želimo prav skorajšnje in vrle naslednice. Da pa število gostov ni bilo tako mnogobrojno, kakor se je pričakovalo, krivo je več ali manj zelo slabo zimsko vreme in pa neprijazne besede s prižnice tistega, ki bi imel oznanjevati „mir ljudem na zemlji, ki so blage volje!“ Imenoval je naše društvo pregrešno društvo. A g. predsednik je to očitanje najbolje s tem ovrgel, ko je izjavil, da si šteje on, ki ga je stolno mesto Ljubljana poslalo v državni zbor, v posebno čast, biti na čelu tako potrebnega slovenskega društva, kakor je bralno društvo v Domžalah. — Nečemo nekrščansko ravnati in uporabljati reka: zob za zob, oko za oko, nego mi le opozarjamo na potrebo skupnega narodnega delovanja in globoko obsojamo razdvajanje rodoljubov na kvar Slovenstvu in v prid tujih sovražnikov. Klevetnikom svojim pa kličemo v spomn Izveličarjeve besede: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo kaj delajo!“ Ti „slovensko bralno društvo“ v naših prijaznih Domžalah, Ti se pa razcvitaj in obrodi obilo sadu v slavo narodu slovenskemu! Bog i narod! Podgoriški.

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) Danes igra se — kakor smo že naznanili — prvokrat novi igrokaz s petjem „Premogar“, ki ga je spisal marljivi naš pisatelj dr. Josip Vušnjak, glasbo za dva moška zbora pa je zložil dr. B. Ipavc. Povoda torej dovolj, da bode gledališče popolnoma polno. — Prilodna slovenska predstava bode v četrtek dne 18 t. m. in sicer operna.

— (Društvo „Pravnik“ v Ljubljani) ima dne 30. januarja t. l. zvečer ob 8. uri svojo redno glavno skupščino v prostorih Ljubljanske čitalnice. Dnevni red: 1. Nagovor načelnikov. 2. Poročilo tajnikovo o društvenem delovanju. 3. Poročilo urednika terminološkega slovarja. 4. Poročilo kajničarjevo. 5. Poročilo blagajnikovo. 6. Poročilo računskih preglednikov. 7. Volitev: a) društvenega načelnika, b) odbornikov, c) preglednikov računov za bodoče leto. 8. Posamezni nasveti.

— („Parlamentär“) — kot dnevnik.) Na Dunaji izhaja že 25 let izborna urejevanja list „Parlamentär“. Ustanovil ga je bil rejni Skrejšovsky, sedaj pa mu je že dolgo let urednik dr. Žvny. List je vedno odločno branil pravice in interese slovenskih narodov v Avstriji in se vedno krepko potezal tudi za naše slovenske koristi. Kakor naznanja sedaj uredništvo, izhajal bode „Parlamentär“, počenši dne 1. februarja t. l. kot dnevnik ter bode izkušal, biti centralni organ vseh avstrijskih Slovanov. Naročnina za tekoče leto znaša 12 gld. Administracija se nahaja na Dunaji XIX. 1.

— (Družba sv. Cirila in Metoda) oznanja slovenskemu svetu za razvoj našega šolstva v Trstu usodno vest, da je Tržaško nameštinstvo v dné 18. decembra 1892, št. 21702/IX. čast. Mariborskim šolskim sestram dovolilo naseliti se v Trstu s pripombo, naj se objednem storé potrebni koraki, da bo smel prevzeti ta red tudi vse dosedanje naši družbi poverjeno šolstvo v Trstu. — Slovenci! Ginjašim srcem izrekamo ob tej izvanredni priliki hvalo Vam, ki ste nas na trnjevem potu naših plemenitih naporov podpirali do danes. V Boga in v

Vas zupamo tudi za prihodnje — delujoče sl-j kot prej ob Jadranskem morji za Boga, cesarja in domovino. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista so poslali: Iz Nabrežine 8 kron, katere je nabrala mej tamošnjimi vrliimi rodoljubi g. Mici Nemeč. — V Ljubljani g. Lenart Gradišnik 2 kroni. — Skupaj 10 kron, katere izročimo vodstvu. Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Družbi sv. Cirila in Metoda) so v peto postale pokroviteljice čast. Litijsko-Šmartniške Slovenke dopošiljajoč te dni znesek 100 forintov. — Čast tem izgledno domorodnim Slovenkam, koje bo ob tej pokroviteljni zastopala gospa Josipina Koblar.

— (Za „Narodni dom“) v Ljubljani poslal je uredništvu našega lista gosp. Jožef Barle, ravnatelj ljudske šole v Slovenjem Gradcu 2 kroni. — Živio!

— (Vojaške vesti.) Poveljnik kranjsko primorskega domobranskega polka, polkovnik Rudolf baron Gallpl. Gullenstejn, odlikovan je v priznanje izvrstnega službovanja z redom železne krone tretjega reda. — Poveljnik kranjskega domobranskega bataljona št. 25, podpolkovnik Ivan Vodniansky, dobil je radi bolezní jednoleten dopust; namesto njega pa je imenovan poveljnikom omenjenega bataljona stotnik Karol vitez Andrioli.

— (Električna razsvetljava v Ljubljani.) Ker poteče pogodba z bavarsko družbo za plinovo razsvetljava v Ljubljani dné 1. julija 1896. leta, bavi se dotični odsek mestnega zbora prav marljivo z vprašanjem električne razsvetljave mesta in se smemo nadejati, da se to važno vprašanje utegne rešiti ugodno, ker imamo v Savi v Medvodah primerno in ceneno vodno moč na razpolaganje.

— (Komisijski obhod in ogled Ljubljaničinega nabrežja) vršil in nadaljeval se je včeraj dopoldne po izvedencih, in se je pričel pri St. Jakobskem mostu, od koder se je merilo dalje skozi mesto. Kakor smo svoj čas rekli, tiče se to merjenje in ta obhod znižanja Ljubljaničine struge od Prul do prisilne delavnice, — v pospeševanje osušenja barja.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ v Ljubljani) imelo je dne 7. t. m. svoj občni zbor, kateri je bil prav dobro obiskan. Predsednik gosp. Dražl pozdravil je zborovalce, povdarjajoč da je društvo, obstoječe že deseto leto, tudi v minolem letu lepo napredovalo; imelo je sicer tudi že nekatere neprijetne dneve, vendar ni zgrešilo svoje poti, ter je ostalo strogo na narodni podlagi. Na to je poročal tajnik g. Kotar prav obširno o društvenem delovanju. „Slavec“ je bil vedno v najožji zvezi z drugimi narodnimi društvi; v minolem letu je dne 8. januarja priredil društveni pevski večer v Hafaerjevi pivarni, dne 22. istega meseca se je udeležil z zastavo v sprejema slovenskih gostov iz Štajerja, dne 14. februarja bila je sijajna maskarada v redutni dvorani, katero so počastili najodličnejši dostojanstveniki s svojim posetom. Dne 23. in dne 25. sodelovalo je društvo v dveh koncertih hrvatskih tamburašev iz Siska na poti skozi Ljubljano v Čikago, dne 4. junija bila je velika vrtna veselica pri Koslerji, dne 11. istega je „Slavec“ sodeloval na povabilo Ciril in Metodove podruž. za Šiško na koncertu pri Koslerji, dne 2. julija bila je druga društvena vrtna veselica istotam, dne 8. julija sodelovalo je društvo pri vsesokolski slavnosti t. j. na večernem koncertu pri Hafaerji, dne 23. julija odposlal je „Slavec“ deputacijo z zastavo k slavnosti 25letnice Kamniške čitalnice, dne 6. avgusta pa je bil velik izlet skoraj polnoštevilnega zbora v Maribor k pevski slavnosti Slovenskega pevskega društva v Ptuj, dne 25. pelo je društvo pri veselici Št. Peterske podruž. Ciril in Metoda. Pri Vodnikovi slavnosti na Koprivniku bil je „Slavec“ po 4 pevcih zastopan, istotako tudi na povabilo ustanovitve slov. posojilnice v Radečah po oktetu, dne 15. oktobra bil je mali izlet v Šmarje in Laverco, a dne 1. novembra spominjalo se je društvo svojih umrlih članov ter pelo tri zborozalostinke na pokopališču. Kot zaključek pretečenega leta pa je bil zopet jako lepo uspeli Silvestrov večer v dvoranah starega strelišča. Pred vsem pa je omenjati da poje „Slavec“ v operi slovenskega gledališča, ki je jedina na slovanskem jugu in se je vzpela letos na jako visoko stopinjo. Blagajnik g. Mezeg, poročal je potem, da je imelo društvo lani 1485 gld. dohodkov in 1404 gld. 77 kr. stroškov, torej prebitka

gotovine 80 gld. 23 kr. Izid volitve novega odbora smo že naznanili.

— (Dolenjske železnice.) Zaradi preoblega osobnega prometa na Ljubljansko-Kočevski prôgi dolenjskih železnic — ob mesečnih sejmskih dneih prodajale se bodo odslej vožne karte ob navadnih dnéh ne samo pri blagajni, nego tudi v kolibi pred kolodvorom pod „Zelenim hribom“. — Osočni promet na odprti Ljubljansko-Kočevski prôgi se vedno množi, tovorni, pa zdaj nekoliko zaostaja. — Na progi Grosuplje-Strazha (Novo Mesto), so se nekatera dela zbog snega in mraza zaustavila, a se bodo meseca februarja in marcija takoj zopet nadaljevala. Ta prôga bode do konca maja popolnoma dovršena, 1. junija t. l. otvorena in 2. ali 3. izročena občnemu prometu.

— (Ljubljanske lekarne) bodo po sklepu njih lastnikov v zimskih mesecih do aprila odprte od 7. ure zjutraj do 9. ure zvečer. Pozneje treba je pozvoniti na lekarniškem zvončku.

— (Razširjenje obrti.) Prejšnjo P. Thomannovo kamnoseško obrt na Dunajski cesti prevzel je z novim letom v svojo last tukajšnji kamuosek g. Vinko Čamernik ml.

— (Za kidanje in izvažanje snega) izplačala je mestna občina za čas od 7. do 13. dné januarja letos znesek 566 gld. 68 kr.

— (Venček natakarjev in markerjev) bil je v četrtek dne 11. t. m. v salonu tukajšnje kazinske restavracije. Udeležba je bila prav mnogobrojna; zbralo se je mnogo izbranega občinstva, istotako tudi več gg. častnikov različnih tukaj bivajočih polkov. Hvalevredno je omeniti godbo pešpolka št. 27. pod vodstvom gospoda Götz-a, katera je neumorno delovala, kakor se je to tudi opazilo pri raznih drugih prilikah.

— (Iz Kranja) se nam piše dné 12. t. m.: Danes zjutraj ustrelil je znaní lovec g. Kondrat Pavlin tukaj sredi mesta, na dvorišču g. Mavrila Mayrja, lepega kubuja (Strix bubo), kateri meri razprostrt 1 m. 62 cm., kar je gotovo velika redkost. Kubuj je tekom 6 dnij vsako noč prišel na dvorišče, ter si je ondi kopuna za večerjo privoščil.

— (Iz Litije) se nam piše z dné 13. t. m. Tistega Jakoba Tori iz Jablaniških Lazov, o katerem ste poročali, da je zginil koncem oktobra 1893. l., ko je nesel 100 gld. v kranjsko hranilnico, so našli že 31. oktobra mrtvega na obrazu ležati na neki njivi pri Klečah in so ga 2. novembra pokopali na Ježici. Sodna preiskava je dokazala, da ni silne smrti umrl, ampak za srčno kap. Hranilno knjigo so pa našli otroci tiste ženske, ki je denar vzdignila, v nekem kotlu pri Savi. Da je knjigo ona dobila, povedala je ljudem, a ker se ni nobeden oglasil, je denar vzdignila. Tudi to je uradno dokazano.

— (Društvene vesti.) Narodna čitalnica v Kamniku, priredi v nedeljo dne 14. januarja 1894. veselico s petjem, dramatično predstavo „Štampilhar mlajši“, živo podobo in plesom. Vstopnina navadna. — Začetek ob 7. uri zvečer. Vstop je dovoljen samo udom in povabljenim gostom. — „Slov. bralno društvo“ v Kranji priredi v nedeljo, dne 14. t. m. plesni venček s kotilijonom. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina udom 30 kr., neudom 50 kr. Vstop je dovoljen le vabljenem. — Št. Peterski rodoljubje prirede dné 21. t. m. veselico in prid Šentpeterskim pogorelcem. Vabila se začnejo v kratkem razpošiljati. — Pevsko društvo „Hajdrih“ na Proseku priredi v nedeljo dne 14. januarja 1894. na dvorani gostilne „Lukša“ veselico s petjem, dramatično predstavo in plesom. Začetek ob 5¹/₂ uri zvečer. Vstopnina k besedi 20 kr. za osebo; k plesu 1 gld. za gospode. Sedeži po 10 kr.

— (Kam je zginulo naše novo zlato?) V Gradcu hotel je za božične praznike imeti neki gospod 10 zlatov po 20 kron. A v vseh menjalnicah Graških ni bilo dobiti zlate krone. Ko je jeden menjalec pisal po nje na Dunaj, dobil je od neke tamošnje menjalnice pet zahtevanih zlatov, več jih tudi na Dunaji ni bilo dobiti. Kam so toraj izgignili novi zlati, mora se človek nehoté vprašati. Pač smo še daleč od obljubljene zlate dobe!

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Ponarejeni petaki) V Brnu je precej veliko število ponarejenih petakov v prometu, kateri so tako dobro posneti, da jih je le teško ločiti od pravih.

* (Trinajst otrok utonilo.) Iz Rotterdam se poroča, da je pri drsanju na otoku Walchern se udril led in da je 13 otrok utonilo.

* (Nesreča na odru.) V Inomestu pripetila se je pri predstavi igre „Krivoprisežnik“ nesreča, da je igralec glavne vloge, ko strelja na svojega sina, tega zadel v oko tako nesrečno, da se je poslednji zgrudil ves krvav. Prestrašeno občinstvo je zapustilo gledališče in se je predstava končala. Igralec je v nevarnosti, da izgubi oko.

* (Komičen prizor na kolodvoru.) Na Nemškem nekje se je dogodilo to-le: Ko je ravno vlak že začel pomikati se naprej, prisopihla kmetič, ter hoče še v voz, a sprevodnik mu to zabrani. Kmetič ne bode len zgrabi sprevodnika čez pas in rekoč: „Če jaz ne smem, pa tudi ti ne boš“, ga res zadrži toliko, da je vlak odpihal. Potniki so se smijali na vse grlo, sprevodnik in kmetič pa sta ostala na kolodvoru. Seveda se bode kmetič moral za to svoje postopanje zagovarjati pred sodiščem.

* (Modne pretiranosti.) V Ameriki, kjer je vsaka reč velikanska in če mogoča še bolj ekscentrična nego v stari naši Evropi, prišla je na dan celo obleka iz tkane pajčevine. Tako dragoceno obleko imela je v nekem južnoameriškem mestu pri oficijelni slavnosti hišna gospodinja. Atlasasti njeni čevlji pa so bili okrašeni s topazi, rubini in tirkizi in so bili baje vredni v naših novcih 75.000 goldinarjev.

Književnost.

— „Allgemeine Militär-Zeitung“, kateri list izbaja v Darmstadtu, priobčil je v prvi letošnji številki jako zanimljiv listek iz peresa našega rojaka g. Fridolina Kavčiča, c. kr. domobranskega nadporočnika. Listek je naslovljen „Zur Erinnerung an Clemens von Raglovič, Königlich Bayerischen General und Quartiermeister.“

— „Popotnik“, glasilo „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, ima v št. 1 to-le vsebino: Josipu Freuensfeldu †; — Iv. Stukelj: Učitelj-pisatelj; — Dr. J. Bezjak: Slovniška teorija Kernova; — H. Schreiner in J. Koprivnik: Prirodopisni pouk v jednorazrednicah; — Društveni vestnik; — Dopisi in druge vesti; — Raznosterosti; — Natečaji.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 13. januarja. Državno sodišče je glede prepovedane ustanovitve slovenskega kat. akad. društva „Danica“ na Dunaji razsodilo, da je bila ministerska naredba zakonita in da se ž njo ni kršila ustavno zajamčena pravica snovati društva. V nagibih se povdarja, da bi postala nadzorovalna pravica in dolžnost oblastev iluzorna, če bi bil poslovni jezik društva drug, nego zakoniti uradni jezik oblastev prve instance pri občevarjanju s strankami.

Dunaj 13. januarja. Razprava proti anarhistu Haspelu in sokrivcem njegovim vršila se bode meseca februarja.

Praga 13. januarja. Zagovorniki zatoženih omladincev so se pri pravosodnem ministru brzojavno pritožili, da je za obravnavo določena dvorana premajhna in zahtevali, naj se varuje 77 zatožencem pravica, da vsak določi tri zaupne može.

Rim 13. januarja. Komisija skrajne levice izdala izjavo, v kateri zahteva od predsedstva poslanske zbornice, naj intervenira v korist zaprtemu poslancu Defelice Giuffrida in protestira zoper kršenje poslanske imunitete.

Pariz 13. januarja. Senat izvolil Challemela-Lacoura svojim predsednikom.

Pariz 13. januarja. Socijalistični poslanci obrnili so se pismeno do Carnota s prošnjo, naj Vaillant pomilosti.

Palermo 13. januarja. General Morra izdal naredbo, s katero se prepoveduje uvažanje orožja in se prebivalstvo pozivlje, da odda vse orožje pri policiji. Vsi doslej izdani orožni listi so neveljavni. Kdor greši zoper to naredbo, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do dveh let.

Narodno-gospodarske stvari.

— Ribji zarod bode oddajal samostalni ribarski odsek kranjske kmetijske družbe po teh le cenah: 1.) Oplojene ikre ameriške šarene postrvi, tisoč po 4 gld. 50 kr. Šarenka se drati meseca marcija, ikre pa se bodo v ceno zaračunje-

vem zavoju razpošiljale meseca aprila. 2.) Izvaljen zarod od šarene postrvi, in sicer pred popolnim porabljenjem rumenjaka, tisoč ribic po 9 gld. Te ribice se razpošiljajo meseca maja. 3.) Jednoletne šarenke po 15 kr. 4.) Dveletne šarenke po 30 kr. 5.) Odrastle plemenske šarenke, ki se bodo že drstile v marcu l. 1894, kg po 4 gld. Ker se konci meseca februarja in v pričetku meseca marcija najlaže pozosajo mečniki in ikrice, zato je takrat najboljši čas za naročitev. 6.) Jednoletne poške (domače) postrvi po 5 kr. 7.) Dveletne poške (domače) postrvi po 10 kr. Cene veljajo v ribogojnem zavodu na Studenci pod Ljubljano. Kranjski naročniki dobe 25% popusta.

— **Trgovina z raki v Avstriji.** Po uradnem poročilu pošte v Gospiču (v Liki na Hrvaškem) bilo je tam poslednja leta v poletnem času od maja do septembra meseca oddanih 800 poštnih pošiljatev, vsaka s povprek 40 raki, na Dunaj, Linc, Ljubljano, Zagreb, Budimpešto itd. Cena tem rakom je bila po 2 do 6 kr. za komad. Samo iz Gospiča se je torej postalo okoli 32.000 rakov, ki reprezentujejo lepo vsoto. A tudi v ostalih vodah v Liki se je polovilo toliko rakov, da se je bati, da se popolnoma ne uničijo. Priporočati bi bilo, da se uvedejo v naši državi ruski raki z ozkimi šč. palicami, ki so jako ukusni in se tudi račji kugi uspešno branijo. Dalo bi se jih dobiti po ceni čez Podvoločsko. Minulo leto je južnoruska železnica izvozila 18.324 pudov (40 funtov) rakov v inozemstvo. L. 1890 se je izvozilo samo 18.856 pudov. Ruskim rakom je cena od 2 do 15 novčičev in se nahajajo mejnimi pravi velikani, kakor veliki morski raki. V Parizu ima vagon ruskih rakov (10.000 kilogramov) vrednost 40.000 frankov in je delikatesa, ki se na Francoskem prav dobro prodaja.

— **Novi plovbeni prekop Manchesterški** se je odprl z novim letom. Prvo industrijsko mesto na Angleškem je zdaj neposredno zvezano z morjem. Mnogo ladij je priplulo v Cisham. Nbrojna muožica je navdušeno pozdravljala prve ladije, ki so priplule v Manchester. Prekop je tako globok in širok, da po njem vozijo lahko največje morske ladije.

Poslano.*

(Tiskano kot inserat)

Dasi nam je do dna duše zopern način polemike, kakoršen se je spoljubil „veletržcu s prašiči“ gosp. Eliji Predoviču, moramo se, če tudi neradi, osvrtniti na njegovo „Poslano“, v katerem tako trdovratno zanika, da bi se na „njegovem“ svinjskem sejmišču bila sploh kdaj pripetila kaka nerodnost — da se hujše ne izrazimo.

Oblastno in teroristično postopanje gosp. Predoviča na dosedanem svinjskem sejmišču, pred njegovo hišo na Poljanah je sploh znano ter že dolgo predmet glasnih tožeb vseh, ki so kdaj na tem sejmišču imeli opravka. Mislimo, da nam gosp. Predovič ne bode mogel očitati, da pretiravamo, da so bile pritožbe neosnovane; navedemo le jeden, jako karakterističen slučaj:

Najemnik tivolske „Švicarije“, g. Eder nameraval je nekega dne kupiti nekoliko ščetincev; že se je bil pogodil z nekim prodajalcem na svinjskem sejmišču, kar pristopijo Predovičevi pomagači in kmalu za njim gosp. Predovič sam ter odrinejo gosp. Ederja: „Kaj imate tukaj opraviti?“ zarenčal je gosp. Predovič nad najemnikom „Švicarije“, „ako bi se mi ne zdeli vsaj nekoliko civilen, bi Vam jaz že drugače pokazal!“

Jasno je iz tega, da so razmere na dosedanem svinjskem sejmišču bile neznosne, ker gosp. Predovič s svojimi pomagači ni nastopal kot kupec, ampak kot gospodar, ki brani svojo posest.

Ako nam gosp. Predovič nadalje očita, da producentom nismo nudili poštene cene za blago, moramo to očitjanje kot povsem neosnovano zavrniti. Opozarjamo pa zopet na afero gosp. Ederja ter pristavljamo, da je ta precej večjo ceno ponujal za dotične ščetince, nego gosp. Predovič, ali Predovič, in njegovi pomagači so ga nasilno odstranili, da jim cene ne „pokvari“. — To, gosp. Predovič ni izmišljotina, to se Vam lahko dokaže. — V podrobnosti Vašega nasilnega postopanja se pač ne bomo spuščali; ali razvidno je, zakaj so se naše zadrage potegnile za premestitev svinjskega sejmišča in zakaj so kupci vedno redkeje na to sejmišče zahajali.

* Za vsebino tega sestavka je uredništvo le v toliko odgovorno, v kolikor zakon veleva.

V tem oziru — to trdno upamo — se bodo razmere na novem sejmišču gotovo spremenile in to ravno je vzrok, da gosp. Predovič v svojem „Poslanem“ tolče in bije po naših zadrugah, ki niso storile družega, nego svojo dolžnost, opozarjajoč kompetentno oblast na dosedanje neznosne razmere ter braneč interese zadržnikov in ob jednom koristi konsumirajočega občinstva.

Dokaz, da je bila naša prošnja opravičena, je to, da je slavni magistrat prestavil sejmišče na za to določeni prostor. — Ponavljamo nadalje tudi željo, naj bi se, kakor se je gledé živil ob tržnih dneh že prepovedalo predkupovanje, isto ukrenilo tudi glede kupčije s svinjami ob navadnih tržnih dneh in naj bi se tržni red spremenil tako, da bi navadni tržni dnevi bili rezervirani le potrebi lokalnega konsumna — kateremu morajo vender biti v prvi vrsti namenjeni — in da bi ne bili popolnem prosti spekulacijam eksportnih kupcev.

V ostalem se ne maramo spuščati v polemiko z gosp. Predovičem ter tudi ne reagiramo na bahato njegovo opazko, da nam je menda zmanjkalo drobiža za daljno polemiko, ker smatramo, da je take vrste polemika nečastna. — Vselej pa smo pripravljene zagovarjati zadrugne in obče interese in kadar bomo prisiljeni v to, ne bomo h g. Predoviču hodili iskat posojila.

Konečno pa še izjavimo, da mi (Lenče, Škerjanec, Tosti, Ignacij Druškovič, Andrej Druškovič) nismo slepo podpisali predloženega nam prvega „Poslano“, kajti slednji izmed nas je dobro prečital in vedel, kaj je podpisal. Povsem se tudi strinjamo z drugim „Poslano“ in smo v odborovi seji dné 9. t. m. v še obilnejšem številu sklenili, da odgovorimo na gosp. Predoviča „Poslano“ z dné 30. decembra 1893.

V Ljubljani, dné 13. januarja 1894.
Zadruga gostilničarjev, krčmarjev itd.
v Ljubljani.

Franc Ferlinc, načelnik.

Zadruga mesarjev v Ljubljani.

Jarnej Černe, načelnik.

(74)

Listnica uredništva.

Gosp. dopisnik s Koroškega: Vaš dopis o šoli v Št. Jakobu pride prihodnji teden na vrsto; treba ga je nekoliko opiliti, sicer zapade drž. pravdaiku.

Razširjeno domače zdravilo. Vedno večja praševanja po „Moll-ovem francoskem žganju in soli“ dokazujejo uspešni upliv tega zdravila, zlasti koristnega kot bolesi utešujoče, dobro znano antirevmatično mazilo. V steklenicah po 90 kr. Po poštnem povzetju razpošilja to mazilo lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni založnik, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V zalogah po džehli je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 4 (16-1)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji

za vse leto 4 gld. 80 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Vse one čestite p. n. naročnike, kateri so z naročnino na dolgu, opozarjamo uljudno, da nam blagovolé isto uposlati, ker drugače jim bo list ustavljen.

Upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Umrli so v Ljubljani:

11. januarja: Marija Cvar, delavčeva hči, 7 mesev, Ellice na grad št. 4.

V deželni bolnici:

9. januarja: Meta Windiš, delavčeva žena 54 let.
10. januarja: Jernej Petrič, strojarski pom., 34 let.
— Berta Kokalj, cestarjeva žena, 29 let.
11. januarja: Gašper Papež, mizar, 36 let. — Franc Čertanc, delavec, 36 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
12. jan.	7. zjutraj	747,4 mm.	-15,4° C	brezv.	megla	0-00 mm.
	2. popol.	747,1 mm.	- 8° C	sl. zah.	jasno	
	9. zvečer	748,2 mm.	-12,2° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura -11,9°, za 9,3° pod normalom.

Dunajska borza

dné 12. januarja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98	gld.	15	kr.
Skupni državni dolg v srebru	97	"	90	"
Avstrijska zlata renta	119	"	15	"
Avstrijska krona renta 4%	96	"	75	"
Ogerska zlata renta 4%	116	"	95	"
Ogerska krona renta 4%	94	"	75	"
Avstro-ogerske bančne delnice	1080	"	—	"
Kreditne delnice	353	"	50	"
London vista	124	"	55	"
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61	"	10	"
20 mark	12	"	22	"
20 frankov	9	"	90 ^{1/2}	"
Italijanski bankovci	43	"	50	"
C. kr. cekini	5	"	87	"

Dné 11. januarja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	145	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	195	"	50	"
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	"	50	"
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	121	"	75	"
Kreditne srečke po 100 gld.	193	"	50	"
Ljubljanske srečke	23	"	50	"
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	"	50	"
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	154	"	80	"
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	272	"	—	"
Papirnati rubelj	1	"	33	"

Naznanjamo pretužno vest, da je naša preljuba mati, oziroma stara mati in tašča, gospa

Roza Blumauer rojena Permé

danes zjutraj v 55. letu svoje dóbe, po vzprejemu sv. zakramentov za umirajočo, v Bogu zaspala.

V Gradci, dné 12. januarja 1894.

Olga Reich rojena **Blumauer**, hči.

Anton Reich, c. kr. blagajnični oficijal, zet.

Rudolf, Jožef, Anton, Marta, Lujza Reich, vnuki in vnukinji. (72)

Posebni listov ne izdajemo.

PRI KATARU

sapnih organov, kašiji, nahodu, hripavosti in vratnih boleznih zdravnik opozarjajo na

OLAVNO SKLADIŠTE MATTONIJEVE GISSHÜBLER najčistije lužne KISELINE

ki se rabi uspešno sama ali z gorkim mlekom pomešana. (51-1) Ima miloraztopljivi, osvežujoči in pomirujoči učinek, posebno pospešuje razslizenje ter je v takih slučajih poznana kot jako dobro zdravilo.

Izvirališče: Giesshübl-Puechstein, zdravilišče in vodozdravilnica pri Karlovih varih. Prospekti zastoj in franko

Kravatna igla

v obliki malteškega križa s 5 biseri je bila dne 11. t. m. zgubljena. Kdor jo je najdel, se prosi, da jo proti darilu odda na magistratu. (77)

Iščejo se in mogó takoj vstopiti:

Grajska kuharica za priznano dobro hišo v Ljubljani; — **finjska meščanska kuharica** k dvema osobama za tu, Korošica ima pr. dnost, hišina je v hiši; — **boljše kuharice** za Trst, Gorico, okolico Ljubljane. Stajersko itd.; — **več hišin, kočijaž, godni čuvaj**, trajna, dobra, samostalna služba, mož sme biti tudi ženat itd. itd. — **Več v posredovalnici G. Flux, Breg št. 6.** (73)

Zidarski nadglednik (polir)

izurjen in vešč v gradnji visokih hiš, se stalno namešča s dnem 1. marca. Zahteva se znanje nemščine in kakega slovanskega jezika, taki, ki znajo hrvatski, imajo prednost. — Ponudbe, v kojih je povedati, kje je dosedaj služboval in koliko plače zahteva, naj se pošljejo pod „Poller“ v Zagreb, poste restante. (76-1)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 min. popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregnic, Curih, Genova, Paris, Linc, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linc, Steyra, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plzeň, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmunden, Linc, Steyra, Paris, Genova, Curih, Bregnic, Zell na jezeru, Lend-Gastein, Inomost, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

Ob 12. uri 00 min. popoldne " " "

Ob 6. uri 10 min. zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

Ob 1. uri 01 min. popoldne " " "

Ob 8. uri 46 min. zvečer " " "

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 min. popoldne " " "

Ob 6. uri 50 min. zvečer " " "

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 min. dopoldne " " "

Ob 6. uri 20 min. zvečer " " "

4-10

Mlin

na 5 tečajev, na kranjsko-hrvatski meji, na jako živahnem mestu, blizu velike ceste ležeč in nahajajoč se v najboljšem stanu, se z zemljiščem vred ali brez njega na pet let v najem dá, eventualno tudi proda. — Kje? pové upravnitvo „Slovenskega Naroda“. (62-2)

JANEZ OGRIS

puškar

v Borevljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovratne nove puške in revolverje ter vse lovske priprave, patrone ter druge streljivo po najnižjih cenah. — Puške so vse preiskane na ces. kr. izkuševališči ter zasnovane z znanko tega zavoda (438-38)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. — Stare puške popravljajo se ceno. — Ceniki pošiljajo se brezplačno.

Ustanovljeno leta 1863. Svetovnoznane (1021-11) so samoizdelane, nagrajene

ročne harmonike

Ivana N. Trimmel-ja

na Dunaji, VII/3, Kaiserstrasse Nr. 74.

Velika zaloga

vseh glasbil

godlj, citer, piščal, okarin, ustnih harmonik, ptičjih orgljic itd. itd., švicarskih ocelnih orgljic,

ki igrajo same od sebe in so nedosežne gledé glasu, glasbeni albumi, kukala itd. itd.

Knjiga z uzorci zastoj in franko.

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER),

prilaven v Richtrové lékárni v Praze,

všobecné známý, bolesti utišující

domáci lék k mazání, jest na

skladě ve většině lékáren, láhev po

1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se míti dobře na pozoru

a přijmouti jen láhve s ochranou známkou „kotvou“ jakožto pravé.

Ústřední zásylatelství: Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(145-2)

Vrtnar za grajščino

ki je vešč več jezikov, z najlepšimi večletnimi spričevali tudi od vnanjih držav, izurjen v vseh vrtnarskih delih, se priporoča gg. veleposesnikom za stalno službo.

Ponudbe blagovolno naj se poslati pod naslovom: „A. P., vrtnar Orzonska ulica št. 13 v Gorici“. (71)

Najboljše železo

prodaja

A. C. AHČIN

pri „zlati kosi“

v Ljubljani, Gledališke ulice h. št. 8.

Posebno priporočam

orodja prve vrste

za (113-4b)

rokodelce in poljedelstvo.

Za pile in vodne žage

kakor za

kose

se garantira, da so dobre.

Grobni križi,

šine za obloke, kuhinjska oprava itd.

Podpisana tvrdka prodaja

Vse za 95 kr.

Naroča naj se hitro, kajti zaloga ni preveč znatna.

- 1 ogrinjača za gospe, velika, v vseh najlepših senzačnih bojah, neobhodno potrebna stvar, samo 95 kr.
- 12 komadov batistastih žepnih robcev z okrajkom, ki ne pušča barve v milnici in lužnici, vsi obrobljeni, samo 95 kr.
- 1 srajca za gospe, s prekrasnimi veznimi vkladki, jako lepa, z nagrado odlikovana, samo 95 kr.
- 1 izborna gospodska srajca, bela ali pa tudi barvana, samo 95 kr.
- 1 spodnje hlače za gospe ali gospe, iz barhanta, platna in na statvah narejene, debele in tople, samo 95 kr.
- 1 sortiment igrač za otroke, 8 jako lepih komadov, za dečke ali deklice, vkupe samo 95 kr.
- 1 barvani damastni namizni prt, v krasnih desinih in živih bojah, tudi bel, samo 95 kr.
- 6 komadov damastnih prtčev (servijet) isti uzorci, samo 95 kr.
- 3 pare zimskih nogovic za gospe, vsak par druge boje, do preko kolen segajoče, samo 95 kr.
- 4 pare zimskih obujkov za gospe, vsak par druge boje, debeli in topli, samo 95 kr.
- 1 francoska stenska ura iz bron, z dolgo žolto verigo, izborna in dobro idoča, samo 95 kr.
- 1 vrč za vodo, visok, iz najfinejšega porcelana iz Karlovih varov, ki ne bi smel manjkati v nobenem gospodarstvu, samo 95 kr.
- 1 vedrica iz porcelana s pokrovom in ročajem, samo 95 kr.
- 2 prekrasni vazi iz porcelana ali stekla, samo 95 kr.
- 6 komadov žlic iz najfinejšega Britaniasrebra, ki ostanejo vedno bele, samo 95 kr.
- 6 nožev s klinjari, ki se svetijo liki srebru, in vilic, samo 95 kr.
- 1 zajemalnica za juho iz Britaniasrebra, težka in jako trpežna, krasen komad, samo 95 kr.
- 1 briljantni prstan iz doublé zlata, z imitovanimi dragulji, samo 95 kr.
- 1 par uhanov z imitovanimi dragulji, z jako lepim svitom, samo 95 kr.
- 1 peresni nožek, pristno angleški, z 4 raznimi klinjari, z imitovano želvino, samo 95 kr.
- 1 umetna pipa iz stive z kineškim srebrom okovana, senzačen komad za sleharnega kadilca, samo 95 kr.
- 1 ustnik za smotke iz stive, povsem pristen, s pristnim jantarjem, umetno rezljan, v finem baržunastem etui-u, samo 95 kr.
- 1 verižica za uro, iz najfinejšega srebra nikelja, v najdražestnejši zlati in srebrni faconi, samo 95 kr.
- 1 prekrasna ruta iz svile za na glavo ali okoli vratu, v najlepših in najkrasnejših bojah, 1 vatej velika, samo 95 kr.

Samo 8 gld. 50 kr. prekrasen service za kavo iz najfinejšega porcelana iz Karlovih varov, najlepše slikan in z zlatom dekoriran, za 6 oseb, mesto za 8 gld., samo 3 gld. 50 kr.

Kar ne bi komu ugajalo, se drage volje nazaj vzame in zamenja. Razpošiljanje se vrši pod najstrožjo kontrolo samo proti povzetju, ali pa če se popreje denar vpošlje.

Komisijski bureau Apfel,

Dunaj I. Fleischmarkt 14/Sn.

(63-1)

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen

se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-18)

Odda se v najem eventuelno se proda posestvo s zemljiščem

prav prikladno za gostilno, blizu kolodvora, v Kurji vasi št. 20 pri Ljubljani. (1294-3)

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika **dr. Šipek-a**. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti doposliljavi gld. 1-70 v vsej Avstro-Ogerski frankovano po pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni gosp. Ant. Kögla in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zanetti-ju v Trstu; Jožefu Cristofoletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: **c. in kr. sekund. zdravnik dr. Šipek na Dunaji.** (1161-7)

Pravi zaklad

za nesrečne žrtve samooskrumbe (onanije) in tajnih razpašnostij je izborno delo

Dra. Retau-a Sebeohrana.

Česko izdanje po 80. nemški izdaji. S 27 podobami. Cena 2 gld. a. v. Čita naj je vsakdo, ki trpi na strašnih posledicah te razuzdanosti, resnični njegovi pouki rešijo vsako leto na tisoče bolnikov gotove smrti. Dobiiva se v založni knjigarni „Verlags-Magazin R. F. Biercy v Lipskem (Sasko), Neumarkt 34“, kakor tudi v vsaki knjigarni. (291-44)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6-2) pri

nizozemsko-ameriški parobrodni družbi.

I Kolowratring 9 IV Weyringergasse 7^a **DUNAJ.**

Vsak dan odprava z Dunaja.

Pojasnila zastoj.

Resna ženitbena ponudba.

Trgovec in obrtnik v velikem mestu na Kranjskem, še ne 23 let star, ki ima 2000 do 3000 gld letnih dohodkov, želi se seznaniti z mlado gospodičino, 18 do 28 let staro, ki ima tudi imetka od 2000 gld. naprej. Zmožna mora biti slovenskega in nemškega jezika ter dobrih in poštenih starišev.

Pisma s fotografijo naj se pošljejo do dne 10. februarja t. l. pod šifro „št. 100“ poste restante Ljubljana. (66-1)

Lekarna „k zlatemu državnemu jabolku“.

J. PSEPHOFER'ja

Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, preje univerzalne kroglice

imenovane, zaslužijo slednje ime po vsej pravici, ker je v resnici jako mnogo boleznij, v kojih so te kroglice zares izvrstno učinkovale.

Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene in je malo obitelji, kjer bi ne imeli vsaj malo zalogo tega izbornega domačega sredstva.

Mnogi zdravniki so priporočevali in priporočujejo te kroglice kot domače sredstvo, vzlasti proti vsem boleznim, ki nastanejo vsled slabe prebave in vsled obstrukcij.

Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitok s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitok kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko jeden zvitok se ne more pošiljati.)

Prosi se, izrecno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi

podpis J. Pserhofer in sicer z rudečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino 1 lonček 40 kr., s poštne prosto pošiljatev 65 kr.

Sok od ozkega trpotca 1 stekl. 50 kr. Spitzwegerichsaft,

Američansko mazilo zoper protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr.

Prašek zoper pótne noge, cena škatljice 50 kr., s poštne prosto pošiljatev 75 kr.

Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s pošt. prosto pošiljatev 65 kr.

Angleški balzam, 1 steklenica 50 kr.

Življenjska esenca (Praške kapljice), 1 stekleničica 22 kr.

Fijakerski prašek za prsi, 1 škatljica 35 kr., s poštne prosto pošiljatev 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-ja, najboljšo sredstvo za rast lasij, 1 pušca 2 gld.

Univerzalni oblič prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštne prosto pošiljatev 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoj 1 gld.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu in inozemske farmacevtske specialitete ter se poskrbje vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje. — Pošiljatev po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošlje denar (najbolje s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatevah proti povzetju. (1164-8)

Odklikovan na svetovni razstavi (1086) v Čikagi s svetinjo. (12)

UBERALL VORRATHIG 17 MEDAILLEN

FEINSTE QUALITÄT

MASSIGE PREISE

CHOCOLAT SUCHARD NEUCHÂTEL (SCHWEIZ) CACAO

LEICHTLÖSLICHER CACAO

1 KG = 200 TASSEN

Lekar **A. Hofmann, Klosterneuburg** pri Dunaji, priporoča že mnogo let preskušeno, bolisti utešujoče domače sredstvo

konc. mazilo za ude (protinova tekočina)

v steklenicah po 50 kr. ali 1 gld., po pošti 15 kr. več. Dobiva se v lekarnah in pri glavni zalogi: lekarna A. Hofmann, Klosterneuburg

Službo občinskega stražnika odda županstvo Sevnica.

Plača na leto 240 gld., prosto stanovanje in službena obleka. Neoženjeni imajo prednost. Prosilci morajo biti zmožni obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi ter dosluženi vojaki ali orožniki. — Zadevne prošnje s prilogami predložiti je najkasneje do 20. januarja t. l. županstvu v Sevnici ob Savi. (41-3)

Župan: Ludv. Smole.

Zobozdravnik

August Schweiger

ordinuje (38-2)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin a cocaínom. Novo!

Bratje Tolazzi v Rovinju (v Istri)

ponujajo:

najfinejše rdeče namizno vino

liter po 16 kr.; če se vzame najmanj 60 litrov, se blago odpošilja od kolodvora Rovinjskega. (70-1)

Marijacejske kapljice za želodec

prirejene v lekarni „k angelju varuhu“

C. BRADY v Kromečiču (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisneno varstveno znamko in podpisom.

■ Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr. ■

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijacejske kapljice za želodec

dobivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Svoboda; v Postojni: lekarna Fr. Baccaric; v Škofji Loki: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roblek; v Rudolfovem: lekarna Dom. Rizzoli; v Puerbachu: lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivau. Blažek. (1168-8)

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu!

Vsak dan se proda: (1148-8)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Učenec

zdrav, močan, s primerno šolsko izobrazbo, se išče za tukajšnje specerijsko trgovino. Prednost se daje dečku z dežele, ki ima že kratko učno prakso za seboj in ki želi obiskati tukajšnje trgovsko šolo. — Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“ (59-2)

Na najnovejši in najboljši način
umetne (694-54)

robe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevljarkega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadstr.

Umetni mlin

novo opravljen, z mlinom za proso, na južni železnici, v rodovitnem kraju, s konstantno vodno silo, se dá v zakup večjemu mlinarju skupaj z ekonomijo in mlatilnico pod ugodnimi pogoji, eventuelno se tudi proda. (75-1)

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“, kateremu naj se vpošljejo tudi referencije v svrhu daljnih pogajanj pod „strokovnjak št. 2000“.

Zadnja cena!

R. MIKLAUC

v Ljubljani, v Špitalskih ulicah št. 5.

Zaloga (19-2)

vsake baže gvanjnega blaga
za moške in ženske

kakor tudi vseh vrst

plaht, koftov, srajc, jop, nogovic, svilenih in tkaninskih rut

po najnižji ceni.

Zadnja cena!

J. KUNČIČ

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo
izdelovalnico soda-vode
v Ljubljani

na sv. Petra cesti h. št. 5
(„Pri avstrijskem cesarju“)

z opomnjo, da rabi vodo iz mestnega vodovoda, a v svoji

filijali v Lescah

rabi vodo iz tekočega studenca nad (64-1) cesto proti Bledu.

➔ Zunanja naročila izvršujejo se točno. ➔

Čvrst učenec

se vzprejme takoj v specerijsko prodajalnico
Jer. Reitz-a (50-2)
v Ljubljani, v Kravji dolini, kjer bi imel tudi hrano.

Proti kašlju in kataru, zlasti pri mali deci, proti zasliženju, boleznim v vratu, želodcu in mehuru se najbolje priporoča

Koroški rimski vrelec.

➔ Najfinejša namizna voda. ➔

V zalogi pri M. E. Supan-u v Ljubljani in pri Fr. Dolenc-u v Kranju. (196-46)

Poziv!

Prodajalnice v obljudenem kraju našega mesta, katera služijo ob jednem tudi za stanovanje in obstoji že 33 let, odda se v najem s pogojem, da dotičnik odkupi tam nahajajoče se zgotovljeno blago proti gotovemu plačilu. (60-2)

Te vrste izdelki vržejo pošten zasluzek, ker to blago tukaj nima posebne konkurence. Kje? pove administracija „Slov Naroda“.

Najboljše
voščilo svetá!

Fernolendt
voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835
na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitrijola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

— Pevsod v zalogi. — (801-25)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

➔ Fernolendt. ➔

Podpisanece priporoča velečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu

čebelno-voščene sveče

za cerkev, procesije in pogrebe, gospodom trgovcem

voščene zvitke in méd

za prodajo v škafih po 15, 20, 40 kg težkih prav po ceni. — Za čebelarje

izvrstni garantirani pitanec

v škatljah po 5 kg à kg 50 in 60 kr., škatlja 30 kr., pošilja se po pošti proti povzetju ali predplačilu. — Dobiva se med v satovji in pitanec v škafih po 20 40 kg prav po ceni. Za birmo, Božič, Miklavža itd. prodaja

raznovrstno medenino

na debelo in drobno.

Zaloga in prodaja

➔ brinja in brinjevca ➔

liter 1 gld. 20 kr., medeno žganje liter 1 gld., vse je lastni izdelek.

Kupuje tudi vsak čas med v panjih, sodčkih kakor tudi vosk in suho satovje po kolikor mogoče visoki ceni.

Za obila naročila se toplo priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežbo

Oroslav Dolenc

svečar in lectar, trgovina z medom in voskom (1233-6)

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.

Razpis zgradbe „Národnega Doma“.

Zaradi oddaje zidarskih del pri zgradbi društvene hiše „Národní Dom“ v Ljubljani vršila se bude dne 31. januarja 1894. leta ob 12. uri opoldne pismena dražba v pisarniškimi prostorih „Slovenske Matice“ na Kongresnem trgu št. 7. I. nadstropje.

Načrti, proračun, pogoji in drugi pripomočki so dotičnim ponudnikom na vpogled razgrnjeni pri članu upravnega odbora, mestnem višjem inženierju I. Duffé-ju, kateri daje tudi vsakovrstna pojasnila.

Ponudbe izročiti je do napovedanega časa društvenemu predsedniku, dr. Karolu Bleiweisu, vitezu Trsteniškemu (Mestni trg št. 16).

Ponudbi je priložiti vadij, znašajoč 5% vsega zneska, preračunjenega na podlagi stavljenih jednotnih cen.

V Ljubljani dné 4. januarja 1894. (18-2)

Upravni odbor društva „Národní Dom.“

Dr. vit. Bleiweis Trsteniški.

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9

filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo. Ima tudi bogato zalogo

➔ nagrobnih spomenikov ➔ iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako niski ceni.

➔ Oskrbuje napravo kompletnih družbinskih rakev in vsakako popravljanje. (0-2)

— Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled. —

V najem se dá takoj
žaga in mlin
s tremi tečaji, stopami in ovšenarjem

v Stahovel, jedno uro oddaljen od Kamnika, na vodi Bstrici. Mlin, pri katerem se nahajajo tudi skedenj, dva hleva in svinjak, ima pravico do vse vode ter je ne manjka v veliki suši za mlin in žago. Natatčni pogoji so na vpogled v pisarni meščanske korporacije v Kamniku do 31. januarja 1894.

(67-1) Upravništvo meščanske korporacije.

➔ Pozor! ➔

Zaradi prihajajoče sezone se bodo spodaj imenovani predmeti

po jako niski ceni razprodajali

kakor:

trikot-jopice, šali, različne nogovice, rokavice, robci in normalno perilo

dalje

črni lepi mufi od 70 kr. naprej

55-2

pri

Ignaciju Žargi

„Pri niski ceni“. Ljubljana. „Pri niski ceni“.